

شهر کرد شکری، نوسعه مایدار

گلستان

دکتر جعفر خاندوزی

حسین موسی زاده

سرشناسنامه	:	خاندوزی، جعفر، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآورگان	:	شهر، گردشگری، توسعه پایدار گلستان / جعفر خاندوزی، حسین موسی زاده
مشخصات نشر	:	تهران: آدینه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۹۸ ص.
شابک	:	978-964-8313-97-0 ریا ۱۵۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	:	فیفا
موضوع	:	گردشگری - ایران
موضوع	:	Tourism - Iran
موضوع	:	گردشگری -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	:	Tourism -- Iran -- Case studies
موضوع	:	توسعه پایدار -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	:	Sustainable development -- Iran -- Case studies
شناسه افزوده	:	موسی زاده، حسین، ۱۳۵۵ -
رده بندی کنگره	:	G۱۵۵/ف ۹خ ۲۱۰۰
رده بندی دیویی	:	۳۳۸/۴۰۹۱۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۲۸۹۵۰۰۰

شهر، گردشگری، توسعه پایدار گلستان

انتشارات آدینه

مؤلف: دکتر جعفر خاندوزی - حسین موسی زاده

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۳۱۳-۹۷-۰

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

چاپ اول: ۱۳۹۵

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

تلفن مرکز پخش: ۳۳۱۲۶۵۴۱ و ۰۹۱۲۱۲۶۱۳۷۰

www.AdinehBook.com

صفحه	عنوان
۵	پیشگفتار.....
۵	مقدمه.....
۱	فصل اول: گردشگری.....
۳	گردشگری.....
۶	شهر و گردشگری شهری.....
۷	تیپولوژی شهرهای گردشگری.....
۸	کارک گردشگری.....
۹	گردشگری به عنوان یک سیستم.....
۱۲	توسعه پایدار گردشگری.....
۱۸	تاریخچه گردشگری.....
۲۱	نظریه‌ها و دیدگاه‌ها.....
۲۵	بسته‌های گردشگری.....
۲۸	مدل‌های گردشگری.....
۳۲	جامعه‌شناسی گردشگری.....
۳۶	مفاهیم فرهنگی مرتبط با آثار اجتماعی - فرهنگی.....
۳۷	استراتژی‌هایی برای خنثی کردن اثرات منفی فرهنگی - اجتماعی جهانگردی.....
۳۸	مقررات گردشگری.....
۴۱	فصل دوم: انواع گردشگری.....
۴۳	گردشگری سلامت.....
۴۴	دامنه‌های گردشگری سلامت.....
۴۵	قابلیت‌های توریسم سلامت در ایران.....
۴۶	گردشگری در آب‌های شفافبخش.....
۴۶	دهکده سلامت.....
۴۷	طبیعت‌گردی و اکوتوریسم.....
۴۸	اهمیت طبیعت‌گردی.....
۴۹	اثرات مثبت اکوتوریسم.....
۵۰	تهدیدات بالقوه طبیعت‌گردی.....
۵۱	انواع طبیعت‌گردی.....

فهرست

صفحه	عنوان
۵۲	انواع طبیعت گردی.....
۵۳	گردشگری فرهنگی.....
۵۴	انواع گردشگری فرهنگی.....
۵۵	گردشگری رویداد.....
۵۹	گردشگری مذهبی.....
۶۱	گردشگری شاه ری.....
۶۴	گردشگری سیاه.....
۶۶	گردشگری ماجراجویا.....
۶۷	گردشگری ورزشی.....
۷۳	ماهیت و مفهوم توریسم ورزش.....
۷۷	نقش توریسم ورزشی در توسعه پایدار.....
۷۹	فصل سوم: جاذبه های گردشگری
۸۱	استان گلستان.....
۸۳	جاذبه های توریستی.....
۸۶	جاذبه های تاریخی و گردشگری.....
۹۰	معرفی روستاهای بیلاقی استان گلستان.....
۹۵	معرفی جاذبه های گردشگری، بناهای تاریخی و فرهنگ و آداب.....
۹۶	جاذبه های طبیعی.....
۱۰۶	چشم اندازها و جنگل های استان گلستان.....
۱۱۲	چشمه ها.....
۱۱۳	منطقه حفاظت شده جهان نما.....
۱۱۵	اماکن زیارتی و مذهبی.....
۱۱۸	ارتفاعات و قله ها.....
۱۲۲	مرکز خرید.....
۱۲۳	مرکز تاریخی و باستانی.....
۱۳۶	جاذبه های گردشگری استان گلستان.....
۱۴۱	فصل چهارم: گردشگری و توسعه پایدار
۱۴۸	اهمیت اندازه گیری پایداری در اصول بلاجیو.....

۱۴۹۰	شاخص های پایداری گردشگری
۱۴۳	شاخص های گردشگری پایدار و WTO
۱۵۷	خصوصیات گردشگری پایدار
۱۵۸	توسعه پایدار و برنامه ریزی جهانگردی
۱۵۹	توسعه پایدار و گردشگری پایدار
۱۶۰	ایمنی و تقای کیفیت و پایداری در گردشگری
۱۶۲	گردشگری و توسعه پایدار شهری
۱۶۵	چشم انداز گردشگری پایدار در ایران
۱۶۸	جایگاه گردشگری - خرده ها - در اهداف توسعه پایدار ایران
۱۶۹	جمع بندی
۱۷۰	فصل پنجم: گردشگری ورزشی در استان گلستان
۱۷۲	گردشگری ورزشی در استان گلستان
۱۷۴	کشورهای فعال در گردشگری ورزشی
۱۷۵	شرایط گردشگری ورزشی در ایران
۱۷۹	توانمندی های گردشگری ورزشی استان گلستان
۱۸۲	نتیجه گیری
۱۸۵	منابع

پیشگفتار

صنعت گردشگری تا پایان دهه آینده در صدر جدول صنایع پردرآمد جهان قرار می گیرد و انتظار می رود بیش از ۴۰ درصد اشتغال جهان را به خود اختصاص دهد. این صنعت با بخش های مختلف اقتصاد به طور مستقیم و غیر مستقیم در تعامل قرار دارد و با داشتن اثرات مثبت عمیق و متقابل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی از بخش های حائز اهمیت و مهم به شمار می رود. اگرچه ایران جزو ۱۰ کشور نخست جهان به لحاظ جاذبه های گردشگری است، اما سهم ناچیزی را در جذب گردشگر به خود اختصاص داده است، در حالی که گزارش های ارائه شده از سوی سازمان تجارت جهانی ۲۰۰۵ میلادی بهترین دوران برای گردشگری بین المللی طی ۲۰ سال گذشته بوده و حتی این مسئله از سوی دست اندرکاران گردشگری ایران نادیده گرفته شده است. جدای از بحث عدل و موانع جذب گردشگران خارجی، نهادینه شدن فرهنگ ایرانگردی میان مردم و مسافران داخلی از جمله دلایل نبود رشد و بالندگی در صنعت گردشگری ایران محسوب می شود.

کشورهای پیشرو در این صنعت، علاوه بر اتخاذ راهکارهایی برای رونق صنعت گردشگری در ایام رکود و کاهش مسافرت ها، تدابیری را برای جبران این نقیصه اندیشیده اند که برگزاری جشن ها و فستیوال های گوناگون، جاذبه های زده تانی تخفیف های فصلی و... از جمله این راهکارهاست، اما شیوه ای که به نظر کارآمد و دقیق می آید، ایجاد تسهیلات برای گردشگران داخلی است تا چرخه های این صنعت ابتدا توسط مسافران داخلی، حرکتی اولیه داشته باشد تا شاید به این وسیله از مرحله رکود و ایستایی گذر کند.

از طرفی گردشگری ورزشی یکی از حیطه های رو به رشد گردشگری می باشد که مسابقات و رویدادهای ورزشی و همچنین مناطق مستعد جهت توسعه گردشگری ورزشی را شامل می شود در این بین استان گلستان به واسطه داشتن سواحل، رودخانه ها، دریاچه ها، تالاب ها، دشت ها و ارتفاعات مناسب و توسعه ورزش هایی نظیر اسب سواری و پاراگلایدر و هزاران جاذبه دیگر که قابلیت گسترش هر نوع ورزشی را امکان پذیر ساخته در سطح کشور از موقعیت مناسبی برخوردار است.

بنابراین هدف از تالیف کتاب حاضر ارزیابی و تحلیل توانمندی های گردشگری استان گلستان با تاکید بر گردشگری ورزشی و شناساندن مناطق مستعد استان جهت سرمایه گذاری و بهره برداری بهتر، می باشد.

رشد و گسترش گردشگری به حالت امروزی از جمله پدیده های مهم اواخر قرن بیستم است که با سرعت در قرن جدید ادامه دارد. در بین انواع جاذبه های گردشگری، جاذبه های طبیعی یکی از مهم ترین مقاصد گردشگران محسوب می شوند که در این راستا مناطق ساحلی شهرها دارای اهمیت ویژه ای هستند و دارای پتانسیل زیادی برای جذب گردشگران محسوب می شوند. مفهوم گردشگری ساحلی استقبال طیف گسترده ای از گردشگری، اوقات فراغت، تفریح و تفرگرمی را در بر می گیرد که در منطقه ساحلی و فراساحلی و یا آبهای ساحلی قرار دارد. نواحی ساحلی شهرها به عنوان فضاهای گردشگری از دیرباز مورد توجه گردشگران بوده است. در واقع ساحل را محل برخورداری از آبوهوا و برخورداری از منابع موجود در آب، خود دنیایی دیگر را پدید می آورد، که این خود اهمیت ساحل را دوچندان می کند. از سوی دیگر گردشگری ساحلی به نسبت بسیاری از محققان، در مقایسه با دیگر انواع گردشگری در جهت کسب درآمد برای جامعه میزبان دارای زوایای بسیاری است که آن را به یک ابزار موثر برای از بین بردن فقر تبدیل کرده است و آن هم که به معیشت پایدار برای ساکنان جامعه میهمان می باشد. کشور ایران با حدود ۱۴۰۰ کیلومتر ساحل در جنوب و حدود ۲۶۰ کیلومتر ساحل در شمال، شرایط مناسبی برای رونق گردشگری ساحلی در جنوب و شمال کشور دارد. ولی به دلایلی چند و به خصوص شرایط اقلیمی مناسب در فصل گردشگری ایران یعنی تابستان، وجود برخی جاذبه های طبیعی و انسانی دیگر و همچنین فاصله نسبتاً کمتر به مراکز جمعیتی بزرگ و بخصوص استان تهران و تراکم بالای جمعیتی در جلگه شمالی کشور، وجه گردشگران به سواحل شمالی بیشتر از سواحل جنوبی است.

گردشگری ساحلی به عنوان یکی از انواع گردشگری، دارای توان بالایی می باشد که به شدت در حال افزایش است. عوامل افزایش و تنوع گردشگری ساحلی را می توان با توجه به دو دلیل بیان کرد: ۱- تعداد جمعیت جهان در حال افزایش است و بنابراین پیش بینی ها، جمعیت ۶ میلیاردی کنونی در سال ۲۰۱۸ به ۸ میلیارد نفر می رسد و به طور طبیعی بخش عمده ای از این جمعیت به منظور استفاده از محیط دریایی برای تفریح و اهداف دیگر به

سواحل کشیده می شوند ۲- نسبن بالاتری از مردم از محل اقامت خود برای تفریح مسافرت می کنند و بخش عمده ای از آنها به مناطق ساحلی می روند. رویکردهای زیادی در زمینه گردشگری ساحلی ذکر شده است که بیشتر جنبه اقتصاد سنتی را بازگو می کنند.

رویکردهای موجود در تحقیقات گردشگری سنتی، در سالهای اخیر، به علت کمبود توجه به مسئله معیشت و کاهش فقر، بسیار مورد انتقاد بوده اند. برخی معتقدند که این کمبود و نقص می تواند با استفاده از رویکرد معیشت پایدار (SLA) برای هدایت و تحلیل نقش گردشگری در توسعه اقتصادی مناطق شهری مورد توجه قرار گرفته و برطرف شود. رویکرد معیشت پایدار، در دهه ۱۹۸۰ به عنوان یک رویکرد جدید در مبحث توسعه و با هدف کاهش و ریشه کنی فقر مطرح شد. در این رویکرد، معیشت پایدار، یکی از تعاریفی که فراوان به آن استناد می شود، متعلق به چمبرز و کانوزی است که بیان می کنند: معیشت از قابلیت ها، دارایی ها (انبارها، منابع و حق دسترسی به منابع) و فعالیت ها، شغل های لازم برای گذران معاش تشکیل شده است. معیشت هنگامی پایدار است که بتواند با شمار و شوک ها سازگار شود و بهبود یابد، قابلیت ها و دارایی های خود را تقویت یا حفظ کند، و فرصت های معیشت پایدار را برای نسل بعد نیز فراهم آورد و دیگر اینکه منافع خالصی را برای این نسل، دیگران در سطوح جهانی یا ملی و در کوتاه مدت یا بلندمدت ایجاد کند.